

1. Identificació de l'assignatura

Titulació: Títol Superior de Disseny
Nivell: Títol Superior d'Ensenyaments Artístics
Nom de l'assignatura/codi: FB03-DIBUIX

Especialitat	Curs	Període	Típus	Nombre de crèdits ECTS
Totes	Primer	Anual	Formació bàsica	8

Departament: Dibuix i representació gràfica

Idioma: Català/castellà
Horari: G1A dilluns de 9:50 a 11:40 i dijous de 8:55 a 10:45 G1B dijous de 10:45 a 13:05 i divendres de 8:00 a 9:50, P1 dimarts de 8:00 a 9:50 i divendres de 12:10 a 14:00, M1 dilluns de 8:00 a 9:50 i dimecres de 8:00 a 9:50, IN1A dimarts de 9:50 a 11:40 i dimecres de 8:55 a 10:45, IN1B dilluns de 8:00 a 9:50 i divendres de 9:50 a 11:40
Web de l'assignatura: https://docs.google.com/presentation/d/1125pT8PQYZh9KEdlMnbPQpQmLQgTm4sYq-bX7k2teTc/edit#slide=id.p
GRÀFIC: https://docs.google.com/presentation/d/1A4_0ZmlYZM_u3114WBey3jLQ_vT4iM4gflc4cWDQOOU/edit#slide=id.g2666fcbf1b_0_0
INTERIORS: https://docs.google.com/presentation/d/1DsfGn0zKfLQZte40PISd-Mc5SAo0p5lqLF0XqH9vC1E/edit#slide=id.g26681fe907_0_154
MODA: https://docs.google.com/presentation/d/1-2hbB1_S90F5Oc1zv0S0gcRiPMetro-Z3MEtGQS8/edit#slide=id.g2667f0ddd5_0_0
PRODUCTE: https://docs.google.com/presentation/d/1-MnC488icPI7cEQnsNEUI123pLP8HAZ119Rtkk7F2lW/edit#slide=id.g266816940e_0_49

Professorat responsable:

Dulce Reynés Sancho
Correu electrònic: dreynes@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Antoni Alcover Bauzà
Correu electrònic: aalcover@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Cap de departament

Antoni Alcover Bauzà
Correu electrònic: aalcover@escoladisseny.com
Horari d'atenció: [Fes clic per escriure](#)

2. Contextualització

La assignatura Dibuix, persegueix exercitar a l'alumne en la pràctica d'aquesta disciplina com a manera d'explorar i desenvolupar la capacitat d'anàlisi, visió espacial, comprensió i abstracció.

Els coneixements i habilitats adquirits permetran a l'alumne desenvolupar la creativitat i la capacitat per a generar idees i comunicar-les dintre de l'activitat projectual.

S'ha plantejat un treball final interdisciplinari que consistirà en la representació i presentació d'un objecte/espai a manera de Projecte usant tots els coneixements i les destreses adquirides a aquesta assignatura i a les de Sistemes de representació i de Gràfica digital.

2.1. Matèria a la qual pertany l'assignatura

Llenguatges i tècniques de representació i comunicació

2.2. Perfil professional

El dibuix a mà alçada, és per al dissenyador la manifestació més immediata per a generar i transmetre idees i informació. El plantejament de la assignatura considera el dibuix com a eina del projecte i no com a activitat d'expressió personal pròpia d'altres camps d'aplicació.

En el context de l'activitat del Disseny, la utilització de diverses tècniques i eines de dibuix resulta imprescindible en la ideació, desenvolupament i comunicació d'objectes, formes i productes. Amb el Dibuix s'adquireixen capacitats de percepció i anàlisi, mitjançant el desenvolupament de la visió espacial, la memòria visual i la imaginació icònica.

També aporta mètodes per a manipular la informació obtinguda i capacita per a l'utilització expressiva dels diferents sistemes de representació espacial.

En resum, amb aquesta assignatura l'alumne aprendrà a expressar-se gràficament mitjançant el dibuix a mà alçada, tant amb els clients com amb altres tècnics.

3. Requisits

3.2. Requisits essencials

No n'hi ha.

3.2. Requisits recomanables

Tenir nocions bàsiques sobre sistemes de representació i capacitat per a imaginar l'espai tridimensional en el plànol és un punt de partida òptim per a abordar la matèria.

4. Competències

4.1. CT/Competències transversals (*tria i marca les corresponents a l'assignatura*)

- CT01 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora.
- CT02 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT03 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- CT04 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.
- CT13 Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.
- CT14 Dominar la metodologia de recerca en la generació de projectes, idees i solucions viables.

4.2. CG/Competències generals (*tria i marca les corresponents a l'assignatura*)

- CG02 Dominar els llenguatges i els recursos expressius de la representació i la comunicació.
- CG04 Tenir una visió científica sobre la percepció i el comportament de la forma, de la matèria, de l'espai, del moviment i del color.
- CG19 Demostrar capacitat crítica i saber plantejar estratègies de recerca.
- CG21 Dominar la metodologia d'investigació.

4.2. CE/Competències específiques de l'especialitat

5. Resultats d'aprenentatge

Resultats esperats de l'aprenentatge

L'alumne haurà de prendre consciència que el dibuix, més que un accessori, és un llenguatge fonamental, bàsic i imprescindible per al desenvolupament de la seva activitat com dissenyador. Com a tal llenguatge, la funció principal del dibuix és la de transmetre informació. En disseny, la qualitat del dibuix és la qualitat en la informació que proporioni, i aquesta ha de ser, completa, clara i exacta.

Al llarg del curs, l'alumne haurà d'arribar a un nivell de coneixement i destresa que li permeti plasmar en dues dimensions la realitat espacial tridimensional existent, així com realitzar dibuixos que representin conceptes en procés d'ideació, no existents prèviament, tot això amb rigor i exactitud. Per a això haurà d'adquirir les següents competències específiques de l'assignatura (CE-A):

Coneixement:

CE- A1 Identificar els fonaments teòrics i conceptuals relacionats amb la representació gràfica

CE-A2 Coneixement analític i sintètic de les formes a través del dibuix

CE-A3 Coneixement analític i sintètic de la llum per a la definició de formes a través del dibuix

CE-A4 Coneixement analític i sintètic de la figura humana a través del dibuix

Comprensió:

CE-A5 Entendre el Dibuix com instrument per a l'observació, creació, anàlisi, desenvolupament i transmissió d'idees.

CE-A6 Diferenciar les possibilitats d'aplicació per a l'anàlisi i l'expressió dels diferents sistemes de representació

CE-A7 Captació de les relacions espacials que configuren l'estructura formal, assumint el dibuix com eina analítica.

CE-A8 Interpretació de formes complexes en formes geomètriques més senzilles

CE-A9 Interpretació de formes i imatges tridimensionals representades en projecció plana (bidimensional)

CE-A10 Comprendre la relació entre els llenguatges i els processos del dibuix.

Aplicació:

CE-A11 Produir dibuixos a mà alçada amb domini del traç.

CE-A12 Traçar a mà alçada imatges que representin amb claredat formes tridimensionals en projecció plana i/o en perspectiva cònica obliqua.

CE-A13 Utilitzar el dibuix a mà alçada com instrument d'anàlisi espacial.

CE-A14 Controlar l'elecció de vistes, seccions i detalls en un croquis.

CE-A15 Triar i utilitzar els sistemes de representació adequats a cada situació i objectiu.

CE-A16 Controlar la representació de la forma i proporció d'un model o idea i la seva representació.

CE-A17 Utilitzar l'observació i la imaginació per aplicar-les tant en el sentit de crear noves formes com en el d'interpretar les existents

CE-A18 Generar dibuixos d'ideació, desenvolupament i anàlisi previs al disseny final.

CE-A19 Aplicar un ús metòdic dels diferents processos i metodologies d'ideació i creació.

CE-A20 Controlar a nivell bàsic la memòria visual.

CE-A21 Utilitzar les eines i els instruments bàsics propis de la disciplina del dibuix.

Anàlisi:

CE-A22 Analitzar formes i espais tridimensionals per a representar-los en projecció plana (bidimensional)

CE-A23 Generar dibuixos de anàlisi previs al disseny final, i debatre de forma crítica sobre el procés, elecció d'alternatives i la presa de decisió en el resultat final.

6. Continguts (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

Descriptors BOIB:

Dibuix analític. Formes bàsiques. Configuració de l'espai bidimensional i tridimensional. Utilització expressiva de la perspectiva. Dibuix d'ideació. Formes complexes. Dibuix expressiu i de síntesi. Nivells d'iconicitat. Memòria icònica. La llum: clarobscur i teoria d'ombres. Mètodes d'investigació i experimentació propis de l'assignatura.

BLOC TEMÀTIC 0 (transversal)

Mètodes d'investigació i experimentació propis de l'assignatura.

BLOC TEMÀTIC I

Presentació general

1.El procés de Dibuix. Percepció Visual.

2.Tipologies del dibuix.

BLOC TEMÀTIC II

Configuració de l'espai bidimensional.

Formes bàsiques i formes complexes.

Dibuix analític, expressiu i de síntesi.

Introducció a la llum i el color.

BLOC TEMÀTIC III

Configuració de l'espai tridimensional.

Formes bàsiques i formes complexes.

Utilització expressiva de la perspectiva.

Indicadors de profunditat.

La llum: clarobscur i teoria d'ombres. El color.

Iniciació a la representació de la figura humana.

BLOC TEMÀTIC IV

Dibuix d'ideació i comunicació.

Nivells d'iconicitat.

Memòria icònica: Dibuix de memòria

Dibuix i Projecte: El dibuix a les diferents fases del projecte.

7. Metodologia docent

7.1. Estratègies generals metodològiques

Mètode expositiu: Es presentaran els temes d'una manera estructurada amb un increment progressiu del grau de dificultat.

Resolució d'exercicis: Es demanarà a l'estudiant que realitzi una sèrie d'exercicis, aportant les solucions adients, aplicant la teoria i els mètodes resolutius apresos a classe. Aquests exercicis es plantejaran per escrit i se'n definiran, a més, els continguts a desenvolupar, els objectius a assolir, els criteris particulars d'avaluació de cadascun d'ells i la data de lliurament.

A l'aula es treballarà amb dos tipus d'agrupaments. Grup gran i individual. Tant els continguts teòrics com els treballs pràctics d'aula es faran sempre amb el grup sencer, encara que es farà un seguiment individualitzat de les activitats d'aprenentatge de l'alumnat.

El Departament, en data 13-09-2017, ha acordat un 70% d'assistència com a mínim i la presentació del 100% d'exercicis per poder ser avaluat per avaluació contínua.

7.2 Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Activitats de treball presencial			125 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Classes teòriques	Grup gran	S'exposarà el contingut teòric de l'assignatura a través de sessions presencials.	22 hores
Classes pràctiques	Grup gran	Resolució de problemes pràctics a l'aula.	90 hores
Avaluació	Individual	Prova objectiva.	13 hores
Activitats de treball no presencial			75 hores
Modalitat	Tipus d'agrupament	Descripció de la finalitat i metodologia emprada	
Treball autònom	Individual	Realització d'exercicis preparatoris per treballs finalistes.	75 hores

7.3 Instal·lacions del centre i material

Aules assignades a l'horari del professorat i aula de dibuix (nº 12).
Pissarra, ordinador, projector, models de dibuix,...

7.4 Activitats interdisciplinàries

Treball interdisciplinari amb les assignatures Sistemes de representació i Gràfica digital

7.5 Activitats complementàries

Exposició del treball interdisciplinari.

8. Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants (L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències establertes d'acord amb el perfil professional definit per a

Dins cada curs (any/semestre) es diferencien tres períodes d'avaluació:

- El període d'avaluació contínua, que es du a terme durant el període lectiu de cada curs (any/semestre), i que ha de suposar, al menys, el 50 % de la qualificació final.
- El període d'avaluació complementària i final, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es poden programar tant les recuperacions de les activitats d'avaluació contínua no superades o no realitzades com els exàmens o proves de l'avaluació final.
- El període d'avaluació extraordinària, que es du a terme a la finalització de cada curs (any/semestre) i en el qual es fa la recuperació de l'avaluació final i, si escau, també es pot programar la recuperació de les activitats d'avaluació contínua.

8.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas)

El Departament, en data 13-09-2017, ha acordat un 70% d'assistència com a mínim i la presentació del 100% d'exercicis per poder ser avaluat per avaluació contínua.

8.2. Criteris d'avaluació

- CA01 Assisteix regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA02 Participa regularment a les activitats lectives, tutories, seminaris, i a la resta de les activitats programades
- CA03 Participa a l'aula de manera discursiva i argumenta el propi punt de vista raonadament

- CA04 Demuestra interès per la matèria
- CA05 Coneix, assimila i comprèn els conceptes fonamentals de l'assignatura
- CA06 Demuestra i aplica correctament els conceptes fonamentals de l'assignatura en les activitats programades
- CA07 Coneix i utilitza correctament la terminologia específica de l'assignatura
- CA08 Coneix i utilitza correctament els materials, les eines, les tecnologia i les tècniques específiques de l'assignatura
- CA10 Planifica correctament el temps i les activitats programades
- CA11 Treballa amb pulcritud, ordre i neteja
- CA13 Segueix la metodologia de treball proposada, les normes de presentació i els terminis d'entrega establerts
- CA14 Presenta correctament les activitats programades
- CA15 Resol correctament les activitats programades
- CA16 Demuestra sensibilitat artística, imaginació creativa, creativitat, innovació i originalitat en les activitats programades.
- CA17 Desenvolupa un estil propi en les activitats programades.

8.3. Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació

L'avaluació d'aquesta assignatura tindrà dos itineraris:

Itinerari A s'aplicarà als estudiants que segueixin regularment i amb aprofitament el curs.

Itinerari B s'aplicarà als estudiants que no assisteixen amb regularitat o que no hagin presentat els exercicis en la data corresponent. També podran optar a aquest itinerari els alumnes que així ho desitgin.

L'assistència mínima per poder ser avaluat mitjançant l'itinerari A és del 70% de les activitats lectives.

L'estudiant que no arribi a aquest mínim passarà a ser avaluat segons els criteris i les ponderacions de l'itinerari B.

Per tal de poder aplicar els criteris de ponderació (tant a l'itinerari A com B), la qualificació mínima tan dels treballs i projectes com de les proves objectives parcials i finals, haurà de ser de **5**.

Per superar l'assignatura s'haurà d'obtenir un mínim de **5**.

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació		
			Itinerari A		Itinerari B
			Ordinària	Extraordinària	(O i E)
Tècniques d'observació	NR	CA01 CA02 CA04 CA 10	10%		
Treballs i projectes	R	CA06 CA07 CA08 CA 10 CA 11 CA 13 CA 14 CA 15 CA 16 CA 17 CA 18 CA 19 CA 20 CA 21	60%	60%	50%
Proves objectives parcials	R	CA05 CA06 CA07 CA08 CA 11 CA 16 CA 18 CA 19 CA 20 CA 21	30%		
Prova objectiva final	R	CA05 CA06 CA07 CA08 CA 11 CA 16 CA 18 CA 19 CA 20 CA 21		30%	50%
Total			100%	100%	100%

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

9. Recursos, bibliografia i documentació complementària

En aquest darrer apartat s'han d'indicar els llibres, els articles i els documents bàsics i complementaris per al desenvolupament del treball dels estudiants.

Així mateix, també s'hi han d'especificar els altres recursos necessaris que l'estudiant ha d'utilitzar per fer les activitats proposades (programari, instruments o aparells de laboratori, etc.).

9.1. Bibliografia bàsica:

CHING, F.D., JUROSZEK, S.P.(1999). Dibujo y proyecto. Mexico : Ed.GG
MAIER, M. (1982).Procesos elementales de proyectación y configuración. VOLS. I y II. Barcelona: Ed. G.G
PIPES, A. (2007). Dibujo para diseñadores. Barcelona: Blume. Ed.

9.2. Bibliografia complementària:

DELGADO, YANES, MAGALI I REDONDO, E.(2004) Dibujo a mano alzada para arquitectos, , Barcelona: Ed. Parramón
JULIAN, F., ALBARRACIN, J. (2005) Dibujo para diseñadores industriales. Barcelona: Ed Parramón
POWELL, D. (1993) Técnicas de presentación. H. Blume. Ed.
FERNÁNDEZ, A. i MARTÍN, G. (2007). Dibujo para diseñadores de moda. Barcelona: Ed. Parramón
CÁMARA, S. (2008) El Dibujo publicitario. Barcelona: Ed Parramón
LOOMIS, ANDREW. (1943). Figure Drawing for all it's Worth (versions digitals en .pdf)
SHEPPARD, JOSEPH. (1975). Anatomy. A complet guide for artists. Watson-Guptill Publications

9.3. Altres recursos:

Presentació assignatura amb Google Drive

10. Altres observacions (si escau)

Fes clic per escriure